

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- ontwerpbesluit tot wijziging van verschillende besluiten inzake het toeristische logies
 - principiële goedkeuring

Samenvatting

Op 11 februari 2022 wijzigde het Vlaams Parlement het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies (het zgn. “logiesdecreet”) op een aantal punten.

Deze wijzigingen en aanpassingen waren het gevolg van een eerder uitgevoerde evaluatie van het logiesdecreet. Eén van deze wijzigingen betreft de uitbreiding van het toepassingsgebied van het logiesdecreet met de jeugdverblijven en de opheffing van het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van “Toerisme voor Allen”.

Met dit ontwerp wordt uitvoering gegeven aan dit wijzigingsdecreet van 11 februari 2022 en wordt het zgn. “Exploitatiebesluit toeristische logies” en “Brandveiligheidsbesluit toeristische logies” aangepast.

Daarnaast werden de huidige toeristische uitbatingsvoorwaarden en de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan een toeristische logiesuitbating moet voldoen, in samenspraak met de brede logiessector en brandveiligheidsdeskundigen, geëvalueerd. Ook deze aanpassingen en actualisering van de voorwaarden en procedures worden meegenomen in dit ontwerp.

Deze aanpassingen sluiten maximaal aan bij de filosofie van de decreetgever, met name een focus op de toeristische aspecten van de reglementering, en een streven naar administratieve eenvoud en maximale ruimte voor creatief en innovatief ondernemen in deze sector.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/INHOUDELIJK STRUCTUURELEMENT/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Kanselarij, Bestuur, Buitenlandse Zaken en Justitie

BELEIDSVELDEN: Toerisme

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het bijgaand ontwerpbesluit werd aangepast aan het wetgevings- en taaladvies nr. 2022/352

Het adviescomité van het toeristische logies heeft een gunstig advies verleend over het ontwerpbesluit op 26 oktober 2022 ([bijlage](#)).

Wat betreft de aangehaalde punten door het adviescomité in haar advies:

- inzake de handhaving van de regelgeving wordt verwezen naar de aanpassingen die het Vlaams Parlement op 11 februari 2022 doorvoerde aan het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies (het zgn. “logiesdecreet”). Deze aanpassingen zullen er in grote mate toe bijdragen dat het logiesdecreet op een adequate manier kan gecontroleerd en gehandhaafd worden.
- de opmerking dat de huidige specifieke brandveiligheidsnormen waaraan een toeristisch logies moet voldoen, niet steeds op een uniforme manier worden geïnterpreteerd en toegepast door de verschillende hulpverleningszones, zal worden bezorgd aan de Technische Commissie Brandveiligheid voor het toeristische logies. De Technische Commissie Brandveiligheid zal een (online) toelichting en FAQ over de specifieke brandveiligheidsnormen opstellen en hierover de verschillende hulpverleningszones informeren.
- het aspect van de evacuatie van een toeristisch logies via buitenladders werd bij de voorbereiding van de brandveiligheidsnormen specifiek overlegd met de Dienst Brandpreventie van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken. Wanneer er voor de evacuatie van een logies gebruikt wordt gemaakt van buitenladders, wordt er 1 buitenlader gevraagd per groep van 12 personen. Dit net om een tijdige en veilige evacuatie van de logerende toeristen te kunnen garanderen.
- ondanks dat deze bepaling geschrapt wordt in het “Brandveiligheidsbesluit toeristische logies”, zal Toerisme Vlaanderen de erkende logiesuitbaters blijven herinneren aan de vervaldatum van het brandveiligheidsattest van hun logies. Het is en blijft niettemin in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de logiesuitbater om (tijdig) te (blijven) beschikken over een geldig brandveiligheidsattest voor zijn logies.
- de bedoeling dat de controlerende hulpverleningszone voor de erkenning van de bijkomende tentplaatsen bij een jeugdverblijf alleen deze tentplaatsen controleert en attesteert door middel van een vereenvoudigd brandveiligheidsattest Abis werd verduidelijkt in artikel 27, tweede lid, van dit ontwerpbesluit. Deze verduidelijking doet voor alle duidelijkheid geen afbreuk aan de mogelijkheid van de hulpverleningszone om, als er toch twijfels zouden zijn rond de veiligheid van de logerende toeristen, de conformiteit van het hele toeristische logies met de specifieke brandveiligheidsnormen in kwestie na te gaan.
- de opmerking over de eventuele financiële ondersteuning (via de logiessubsidieregeling) van de jeugdverblijven bij nodige aanpassingen in het kader van brandveiligheid, wordt meegenomen in het kader van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden waaronder investeringssubsidies kunnen worden toegekend aan toeristische logiezen.

2. INHOUD

Op 11 februari 2022 wijzigde het Vlaams Parlement het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies (het zgn. “logiesdecreet”) op een aantal punten.

Eén van deze wijzigingen betreft de uitbreiding van het toepassingsgebied van het logiesdecreet met de jeugdverblijven en de opheffing van het “Toerisme voor Allen-decreet” (het decreet van 18 juli 2003 betreffende de verblijven en verenigingen die een werking uitoefenen in het kader van “Toerisme voor Allen”). Deze uitbreiding van het toepassingsgebied van het logiesdecreet vereist dat ook het toepassingsgebied van de uitvoeringsbepalingen ervan worden uitgebreid naar de jeugdverblijven.

Met dit ontwerp wordt uitvoering gegeven aan het wijzigingsdecreet van 11 februari 2022 en wordt het zgn. “Exploitatatiebesluit toeristische logies” en “Brandveiligheidsbesluit toeristische logies” aangepast.

Naast de noodzakelijke aanpassingen in functie van de inkanteling van de jeugdverblijven in het logiesdecreet, werden ook de huidige toeristische uitbatingsvoorwaarden en de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan een toeristische logiesuitbating moet voldoen, in samenspraak met de brede logiessector en brandveiligheidsdeskundigen, geëvalueerd. Ook deze aanpassingen en actualisering van de voorwaarden en procedures worden meegenomen in dit ontwerp.

Deze voorgestelde aanpassingen sluiten maximaal aan bij de filosofie van de decreetgever, namelijk een focus op de toeristische aspecten van de reglementering, en een streven naar administratieve eenvoud en maximale ruimte voor creatief en innovatief ondernemen in deze sector.

1. wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 tot uitvoering van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies (het zgn. “Exploitatatiebesluit toeristische logies”)

Naar aanleiding van de uitbreiding van het toepassingsgebied van het logiesdecreet met de jeugdverblijven, wordt de indeling van het toeristische logies in de toeristische logiesregelgeving uitgebreid met een 3de hoofdtype: naast het kamergerelateerd logies en het terreingerelateerd logies, wordt het type “jeugdverblijf” toegevoegd en gedefinieerd (artikel 1, 2 en 3 van dit ontwerp).

Ook de gegevens die moeten opgegeven worden bij de aanmelding, worden aangepast aan de specificiteit van een jeugdverblijf (artikel 7 van dit ontwerp).

Ieder toeristisch logies dat onder het toepassingsgebied van het logiesdecreet valt, wordt ingedeeld in één van deze 3 hoofdtypes (kamergerelateerd logies, terreingerelateerd logies of jeugdverblijf). De keuze tot welke type het logies behoort, gebeurt door de logiesexploitant. Uiteraard moet het toeristische logies voldoen aan de overeenkomstige openings- en uitbatingsvoorwaarden en de specifieke brandveiligheidsnormen van dat type van toeristisch logies.

De specifieke toeristische openings- en exploitatievoorwaarden waaraan een jeugdverblijf minstens moet beantwoorden, worden bepaald in bijlage 10 bij dit ontwerp (artikel 4 en 10 van dit ontwerp). Voor de controle van het jaarlijks aantal overnachtingen door georganiseerde jeugdgroepen in het jeugdverblijf, zal Toerisme Vlaanderen een digitaal platform ter beschikking stellen waarin de exploitant (of de persoon die daarvoor is aangesteld) maandelijks de nodige overnachtingscijfers moet indienen.

De benamingen jeugdverblijf, jeugdlogies, jeugdgroepsverblijf, jeugdverblijfscentrum, jeugdgroepsaccommodatie, kamphuis, bivakhuis (of een afgeleide benaming, term, vertaling of

schrijfwijze van die benamingen) worden “beschermd” en mogen slechts gebruikt worden als het toeristische logies voldoet aan deze uitbatingsvoorwaarden (artikel 6 van dit ontwerp).

Naast de noodzakelijke aanpassingen in functie van de inkanteling van de jeugdverblijven in het logiesdecreet, werden ook de huidige toeristische openings- en uitbatingsvoorwaarden waaraan de andere toeristische logiesvormen moeten voldoen geëvalueerd en geactualiseerd in samenspraak met de brede logiessector. Bijlage 1 tot en met 9 bij dit ontwerp (artikel 9 van dit ontwerp) leggen de geactualiseerde openings- en uitbatingsvoorwaarden vast waaraan respectievelijk de kamergerelateerde logies, hotels, B&B's, vakantiewoningen, hostels, terreingerelateerde logies, campings, camperterreinen en vakantieparken vanaf 1 januari 2023 moeten voldoen.

De voorwaarde dat ieder terreingerelateerd logies moet beschikken over een attest of een document waaruit blijkt dat de exploitatie ligt in een gebied waarvan de planologische bestemming de exploitatie en het gebruik van het terrein toelaat, verhuist met dit ontwerp van de specifieke openings- en exploitatievoorwaarden waaraan een terreingerelateerd logies moet voldoen (bijlage 6 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 tot uitvoering van het decreet van 5 februari 2016 houdende het toeristische logies) naar artikel 6 van het besluit van 17 maart 2017 (artikel 3 van dit ontwerp). De rechtsgrond hierdoor is artikel 4, eerste lid, 9°, van het logiesdecreet, dat werd toegevoegd via het wijzigingsdecreet van 11 februari 2022.

2. wijzigingen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017 tot vaststelling van de specifieke brandveiligheidsnormen waaraan het toeristische logies moet voldoen (het zgn. “Brandveiligheidsbesluit toeristische logies”)

Door de inkanteling van de jeugdverblijven in het logiesdecreet dient ook het “Brandveiligheidsbesluit toeristische logies” aangepast te worden met dit nieuwe logiestype (artikel 11 van dit ontwerp). Ook de modellen van de bestaande brandveiligheidsattesten worden aangepast hieraan (artikel 12 van dit ontwerp).

Naast de nodige aanpassingen in functie van de inkanteling van de jeugdverblijven, evalueerden de brandveiligheidsdeskundigen van de Technische Commissie Brandveiligheid voor het toeristische logies alle huidige bijlagen met specifieke brandveiligheidsnormen waaraan toeristische logies moeten voldoen.

Bijlagen 11 tot en met 15 bij dit ontwerp (artikel 24, 25 en 26 van dit ontwerp) leggen de geactualiseerde brandveiligheidsnormen voor toeristische logies vast.

Door de recente aanpassingen aan de zgn. ‘federale basisnormen inzake brandveiligheid’ (het Koninklijk besluit van 7 juli 1994 tot vaststelling van de basisnormen voor de preventie van brand en ontploffing waaraan de gebouwen moeten voldoen) wordt een nieuwe bijlage 2/1 met specifieke brandveiligheidsnormen voorzien bij het Brandveiligheidsbesluit toeristische logies (artikel 25 van dit ontwerp).

Kleinschalige toeristische logies die aan deze bijlage moeten beantwoorden, moeten (naast de specifieke brandveiligheidsnormen bepaald in bijlage 2 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017) ook voldoen aan de zgn. “federale basisnormen inzake brandveiligheid”.

De toeristische brandveiligheidsnormen worden hiermee afgestemd op de federale basisnormen inzake brandveiligheid (en wordt er voorkomen dat een toeristisch logies wel zou beschikken over een brandveiligheidsattest voor de uitbating van een toeristisch logies terwijl er inbreuken zouden zijn op de federale basisnormen inzake brandveiligheid die ook van toepassing zijn).

Het gaat in dit geval specifiek over de kamergerelateerde logies met 4 of 5 verhuureenheden en met meer dan 9 en minder dan 13 slaapplaatsen, maar met uitzondering van de kamergerelateerde logies bestaande uit 1 verhuureenheid met minder dan 13 slaapplaatsen, die geen deel uitmaken van een groter bouwgeheel waarin andere toeristische logies, verhuureenheden, woon- of verblijfseenheden of andere commercieel uitgebate eenheden voorkomen.

De controle van deze specifieke brandveiligheidsnormen in bijlage 2/1 gebeurt (doordat de conformiteit van de federale basisnormen inzake brandveiligheid ter plaatse moet nagegaan worden) door de bevoegde hulpverleningszone. De inachtneming wordt vastgelegd in een brandveiligheidsattest dat door de burgemeester wordt afgeleverd (artikel 14, 1°, van dit ontwerp).

Jeugdverblijven vallen naargelang hun capaciteit onder hetzelfde toepassingsgebied van de specifieke brandveiligheidsnormen als kamergerelateerde logies (zoals bv. de hostels) met dezelfde capaciteit, namelijk de specifieke brandveiligheidsnormen in bijlage 2, 2/1 of 3 bij het besluit van de Vlaamse Regering van 17 maart 2017.

Naast bovenstaande aanpassingen in functie van enerzijds de inkanteling van de jeugdverblijven in het logiesdecreet en anderzijds een globale evaluatie van de huidige specifieke brandveiligheidsnormen, wordt van dit ontwerp gebruik gemaakt om een aantal procedures en bepalingen in het Brandveiligheid toeristische logies aan te passen of te verduidelijken:

- de bepaling in het Brandveiligheidsbesluit toeristische logies rond het behoud van de geldigheid van het brandveiligheidsattest bij werken of aanpassingen in het toeristische logies, wordt verduidelijkt (artikel 15, 5°, van dit ontwerp).
- de mogelijkheid wordt voorzien dat de logiesuitbater na werken kan vragen dat alleen de uitgevoerde werken of wijzigingen worden gecontroleerd en de conformiteit hiervan te attesteren via een vereenvoudigd brandveiligheidsattest Abis. Momenteel is dit niet mogelijk. De bevoegde hulpverleningszone of aangeduide controle-instantie behoudt wel steeds de mogelijkheid – moest zij dat nodig vinden – om toch de conformiteit van het volledige toeristische logies met de specifieke brandveiligheidsnormen na te gaan, ook al vraagt de logiesuitbater om enkel de werken of uitbreiding te controleren (artikel 16 en 18, 2°, van dit ontwerp).
- een aantal bepalingen met betrekking tot de afwijkingsaanvraag op de specifieke brandveiligheidsnormen en de beroepsprocedure tegen een negatief brandveiligheidsattest, worden verduidelijkt (artikel 19, 1°, artikel 20 en artikel 21, 1°, van dit ontwerp).

3. slotbepalingen

Dit ontwerp treedt, samen met de aangepaste uitbatingsvoorwaarden en specifieke brandveiligheidsnormen voor toeristische logies, in werking op 1 januari 2023 (artikel 31 van dit ontwerp).

Ook de artikelen van het wijzigingsdecreet van 11 februari 2022 (tot wijziging van het logiesdecreet) die nog niet in werking zijn getreden, treden dan in werking (artikel 1 tot en met 12, artikel 14 en artikel 17 en 18 van het wijzigingsdecreet).

Vanaf 1 januari 2023 vallen de jeugdverblijven dus integraal onder het toepassingsgebied van het logiesdecreet en kunnen zij geen erkenning meer bekomen op grond van het “Toerisme voor Allen”-decreet (artikel 29 van dit ontwerp).

“Toerisme voor Allen”-erkende jeugdverblijven die beschikken over een geldig brandveiligheidsattest krijgen tot eind 2025 tijd om te voldoen aan de nieuwe specifieke brandveiligheidsnormen (die worden vastgelegd met dit ontwerp) en te beschikken over een geldig brandveiligheidsattest.

Deze overgangstermijn van 3 jaar komt overeen met de overgangstermijn die werd voorzien voor de jeugdverblijven in (artikel 17 van) het wijzigingsdecreet van 11 februari 2022.

Overeenkomstig artikel 17, §2, van het wijzigingsdecreet behouden “Toerisme voor Allen”-erkende jeugdverblijven hun erkenning en comfortclassificatie op grond van het “Toerisme voor Allen”-decreet tot maximum drie jaar na de datum van de inwerkingtreding van het wijzigingsdecreet (eind 2025 met andere woorden).

Sowieso blijven geldige brandveiligheidsattesten die aan jeugdverblijven werden afgeleverd op grond van de “Toerisme voor Allen”-brandveiligheidsnormen voor 1 januari 2023 geldig voor de periode waarvoor ze zijn afgeleverd, op voorwaarde dat er geen werken worden uitgevoerd in het jeugdverblijf en er voor het jeugdverblijf in tussentijd geen negatief brandveiligheidsattest wordt afgeleverd. Ook afwijkingen op de specifieke “Toerisme voor Allen”-brandveiligheidsnormen die eerder werden toegekend aan jeugdverblijven blijven geldig.

De aanpassingen aan specifieke brandveiligheidsnormen via dit ontwerp hebben eveneens geen invloed op de brandveiligheidsattesten die werden afgeleverd op grond van het Brandveiligheidsbesluit toeristische logies aan de andere toeristische logiesvormen.

De bestaande brandveiligheidsattesten blijven geldig op voorwaarde dat er geen werken worden uitgevoerd in het toeristische logies en er in tussentijd voor het toeristische logies geen negatief brandveiligheidsattest wordt afgeleverd.

In afwijking hiervan blijven de bestaande brandveiligheidsattesten geldig indien de werken zich beperken tot een uitbreiding van aantal tentplaatsen buiten het gebouw van een jeugdverblijf. In voorkomend geval dient de uitbater voor deze tentplaatsen een brandveiligheidsattest Abis aan te vragen.

Het besluit van de Vlaamse Regering betreffende de erkenning en de financiële ondersteuning van verenigingen in het kader van “Toerisme voor Allen” wordt, samen met het “Toerisme voor Allen”-decreet zelf opgeheven op 1 januari 2024 (artikel 30 en 33 van dit ontwerp).

Deze opheffing wordt afgestemd op en gebeurt overeenkomstig de inwerkingtreding van het decreet “Iedereen Verdient Vakantie”.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het gunstige advies van de Inspectie van Financiën werd bekomen op 31 oktober 2022 (als bijlage).

Het ontwerp heeft geen budgettaire impact voor de Vlaamse Overheid. Conform artikel 31, §2, 2° van het Besluit Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 17 mei 2019 is het akkoord van de Vlaamse minister bevoegd voor Begroting niet vereist.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing. Het voorstel en ontwerp heeft geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Dit ontwerp heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid in zake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op het personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld, en de ontvangsten.

4. VERDER TRAJECT

- aanvraag advies van de Raad van State (30 dagen)

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten inzake het toeristische logies;
- 2° de Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme te gelasten over het voornoemde ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State, met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State;

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. Ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering
2. Advies adviescomité voor het toeristische logies
3. Advies Inspectie van Financiën